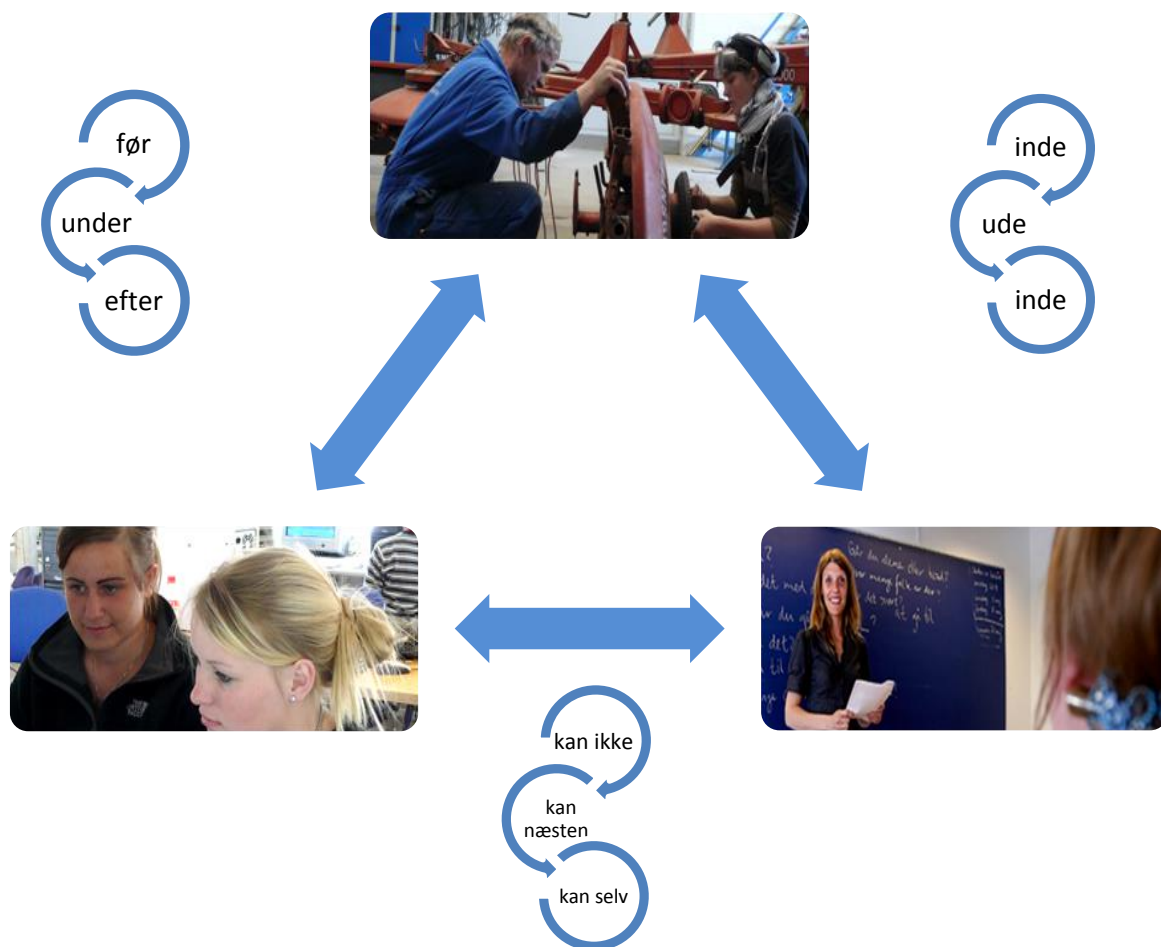

Handlingsplan for læseindsats

2015

Erhvervsuddannelser og AMU

Jordbrugets UddannelsesCenter Århus

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Evaluering af læseindsatsen i 2014	3
3. Overordnet beskrivelse og analyse af skolens udfordringer i 2015	4
4. Indsatsområder i 2015.....	5

A. Formulering af tydelige mål

- Målgruppe
- Formål
- Mål
- Tidsplan
- Succeskriterium
- Varighed

B. Integrering af læseindsats ved planlægning af nye fag på Grundforløb 1

- Målgruppe
- Formål
- Mål
- Tidsplan
- Succeskriterium
- Varighed

C. Udvikling af støttefag

- Målgruppe
- Formål
- Mål
- Tidsplan
- Succeskriterium
- Varighed

D. Opfølgning på SPS-screening

- Målgruppe
- Formål
- Mål
- Tidsplan
- Succeskriterium
- Varighed

E. Fortsat vejledning og implementering af fagintegreret læse- og skriveundervisning

- Målgruppe
- Formål
- Mål
- Tidsplan
- Succeskriterium
- Varighed

5. Evaluering	7
---------------------	---

1. Indledning

'Handlingsplan for læseindsats' er en del af 'Handlingsplan for øget gennemførelse' på Jordbrugets UddannelsesCenter Århus (JU).

At fokusere på læseindsatsen i forhold til øget gennemførelse er aktuelt, fordi 30 % eller flere elever på erhvervsskoler har problemer med læseforståelse. Yderligere er ca. 5 % af eleverne her på skolen ordblinde. De får bl.a. hjælp via it-rygsække og individuelle støttetimer bevilget af SU-styrelsen.

På JU ønsker vi at styrke læseindsatsen fordi læring/undervisning har udfordringer i forhold til læse- og skrivevanskeligheder og manglende forudgående kundskaber.

Vi har udarbejdet retningslinjer for medarbejdere og ledelse, som gør at indsatsen sættes i gang, fungerer og følges op og hjælper dem, der har indlæringsmæssige problemer.

Vi skal holde øje med adfærd, der dækker over problemer, f.eks. indlæringsmæssige.

Vi vil iværksætte initiativer, som af eleverne opfattes som relevante i forhold til deres situation, herunder synliggøre initiativer, så eleverne opnår forståelse for, at indsatsen er iværksat for at støtte dem og ikke for at kontrollere eller genere dem. Vi vil arbejde for, at alle medarbejdere ser dette som en naturlig opgave og holdning.

Vi ønsker, at eleven vil møde engagerede lærere der, med udgangspunkt i et højt fagligt og pædagogisk niveau samt løbende ajourføring, vil samarbejde med elever/kursister om at nå de fælles mål.

I bekendtgørelse for erhvervsuddannelser, nr. 1010 af 22.9.14, er der i § 58 Stk. 3 anført følgende:

"Til elever, der har behov for styrkede læsekompetencer for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb, skal skolen tilbyde støtte og vejledning til faglig læsning. Skolen fastsætter rammer for denne læsevejledning, herunder rammer for en koordinerende læsevejlederfunktion."

JU har 2 læsevejledere. Funktionsbeskrivelse for disse er skrevet ind i skolens kvalitetshåndbog.

JU er medlem af EUD-læsevejlederforeningen for at bidrage til og deltage i netværksarbejde, konferencer o.l. Medlemskabet sikrer løbende opdateringer af nyheder på området samt mulighed for erfaringsudveksling, der samlet set bidrager til videreudvikling af læsevejlederfunktionen på JU.

Den øvrige generelle indsats i forhold til læse-skrivevanskeligheder er følgende:

- Vi har licens til CD-ord, så alle med behov kan få installeret programmet på pc.
- Vi har ansat en ordblindelærer, så elever med decideret ordblindhed kan få målrettet undervisning.
- I forbindelse med instruktion af it-rygsæk og Dictus har vi tilknyttet en instruktør med professionel baggrund.

2. Evaluering af læseindsatsen på JU i 2014

Indsatsområderne i 2014 handlede om:

- A. Fortsat vejledning og implementering af fagintegreret læse- og skriveundervisning for alle skolens undervisere.
- B. Kvalitetssikring i forbindelse med specialpædagogisk (sp) støtte i relation til elevens specifikke læsevanskeligheder.
- C. Udbygning af konkrete undervisningsopgaver med afsæt i læsevejledningens principper.

Vedr. pkt. A:

Alle ansatte og nyansatte undervisere har nu deltaget i et kursusforløb om læseindsats på JU. Det seneste opsamlingskursus omhandlede følgende emner:

- Hvad er 'læsevanskeligheder'
- Læsning og læsestrategier
- Aktiviteter før-under-efter læsning
- Skrivning og aktivering af skrivning
- Tekster i forhold til læsbarhed-læsevenlighed og læselighed
- Læreren som tekstforfatter

Kursusdeltagerne var meget tilfredse med indholdet i kurserne og ikke mindst at få anledning til at udveksle pædagogiske erfaringer.

Aktuelt undervisningsmateriale findes på skolens elektroniske platform Fronter > grundforløbslærerværelse > læseindsats. Herved kan undervisere til enhver tid finde materialet frem samt selv bidrage med eget materiale.

Vedr. pkt. B:

Vi har haft en it-instruktør fra 'Institut for kommunikation og handicap' til at lave introduktion til elevernes it-rygsæk og dictus (talegenkendelsesprogram).

Desuden var tilknyttet en ordblindelærer til ordblindeundervisning, hvor eleverne efter en læsetest, blev undervist ud fra det niveau, den pågældende elev var på.

Alle elever, der er tildelt specialpædagogisk støtte, havde mulighed for

1. at kontakte den pågældende lærer, hvor læse/skriveudfordringer er størst, for at få hjælp,
2. at opsøge studiestøtte timer om aftenen på skolehjem
3. at få tilknyttet en fast underviser fx til hjælp med strukturering af opgaver, afklaring af særligt vanskelige emner eller samtale om helheder og sammenhænge.

Planen var, at disse elever ugentligt skulle melde ind, hvordan det gik, og om de fik den hjælp, der var behov for. Tilbagemeldingen foregik i et fastlagt tidsrum til en kontaktperson, også selvom eleven i forvejen havde støttetimer med en tildelt støttelærer. Kontaktpersonen fungerede også som støttelærer, hvis eleverne havde brug for hjælp vedr. læsning, skrivning og anvendelse af it-rygsæk. I forhold til tidligere, var det i 2014 forholdsvis få personer, der henvendte sig til kontaktpersonen. Vi tolker det som, at eleverne har fået den hjælp, de har haft behov for.

Vedr. pkt. C

I forbindelse med undervisning i plantebiologi er der fortsat udarbejdet opgaver med særlig fokus på at arbejde med fagudtryk (før-under læsning). Opgaverne ligger tilgængelige for stedets undervisere på Fronter/biologi

3. Overordnet beskrivelse og analyse af skolens udfordringer i 2015

I forhold til at fastholde eleverne ved hjælp af skolens læseindsats vil udfordringerne i store træk svare til beskrivelsen i JU's 'Handlingsplan for øget gennemførelse', se denne. I forhold til læsevejledningens indsats er der i 2015 særlige udfordringer:

1. Formulering af tydelige mål

Som alle erhvervsskoler i DK, skal vi også gennemføre en reform med ny struktur. En af hensigterne er, at eleven kender og arbejder hen imod mål for undervisningen, og at målene er tydelige og målbare (synlige mål). Det er undervisernes opgave at formulere målene, med baggrund i de faglige mål, der er formuleret i bekendtgørelser. Læsevejlederne kan bidrage til at formulere tydelige, målbare og læsbare mål.

2. Integrering af læseindsats ved planlægning af nye fag på grundforløb 1

Specielt på Grundforløb 1 er der mange nye fag i nye sammenhænge. Det vil være læsevejledernes opgave at inspirere underviserne til at anvende fagintegreret læsning og skrivning, samt planlægning efter før-under-efter princippet.

3. Udvikling af støttefag

I bekendtgørelse 1010 om erhvervsuddannelser er under 'Valgfag' § 32, stk. 1 anført:
"Skolen skal give eleverne mulighed for at vælge fag i grundforløbet inden for mindst tre af følgende faggrupper, hvoraf støttefag skal være det ene:

1) Støttefag - fag der støtter elevens boglige eller praktiske læring."

Læsevejlederne kan bidrage til planlægning og indhold i disse støttefag.

4. Opfølgning på SPS screening og læsevanskeligheder

Læsevejlederne eller personer med lignende kvalifikationer, skal i fremtiden stå for vurdering af testresultater og den efterfølgende vejledning for lærere og elever ved tilrettelæggelse af tiltag, der kan fremme elevens læsefærdigheder. Nedenstående er uddrag fra 'Vejledning til testvejleder':

Testvejlederen skal have viden om læsning og læsevanskeligheder. Dvs. at testvejlederen skal være læsevejleder eller have tilsvarende kompetencer.

- 1) *testvejlederen skal have erfaring med læsetestning for at kunne vurdere, om testningen forløb, så resultaterne kan regnes for pålidelige,*
- 2) *testvejlederen skal kunne sammenholde testresultatet med andre relevante oplysninger om og fra eleven eller den studerende for at kunne bedømme resultatets gyldighed,*
- 3) *testvejlederen skal kunne støtte eleven og dennes lærere i at tilrettelægge undervisning og andre tiltag, der kan fremme elevens læsefærdigheder og mindske de handicappende konsekvenser af ordblindheden,*
- 4) *testvejlederen skal kende til andre læsevanskeligheder end ordblindhed, sådan at elever med vanskeligheder, der ikke er ordblindhed, også bliver taget alvorligt.*

5. Vejledning om læseindsats på JU

Det er stadig vejledning af lærere i fagintegreret læse- og skriveundervisning, som er en del af læseindsatsens udfordringer i 2015. Lærerkvalificering bliver hermed en faktor, der kan bidrage til fastholdelse.

4. Indsatsområder 2015

Læseindsatsen har især 5 indsatsområder i 2015:

A. Formulering af tydelige mål

Målgruppe

Alle EUD-lærere.

Formål

Formålet er at sikre, at eleverne bliver præsenteret for tydelige mål for undervisningen og dermed efterleve erhvervsskolereformens hensigt.

Mål med indsatsen er:

- Lærerne får tilbudt hjælp til formulering af tydelige mål.

Tidsplan

Løbende: Skiftende lærere bliver adviseret af læsevejlederne.

Succeskriterium

Lærerne er bevidste om at undervise efter tydelige mål

Varighed:

Specielt de første år efter gennemførelse af Reform 2015, vil der være behov for justeringer.

B. Integrering af læseindsats ved planlægning af nye fag på Grundforløb 1

Målgruppe

EUD-Lærere, der planlægger og underviser i fag på grundforløb 1

Formål

Formålet er at sikre, at lærerne fortsat bruger og inspireres af de muligheder, der er givet i forbindelse med 'læseindsats på JU'.

Mål med indsatsen er:

Målet er, at flere elever får et større læringsudbytte.

Succeskriterium

I lektionsplanerne fremgår det tydeligt, at der er planlagt efter anvisning fra læsevejledningen, f.eks. før-under-efter princippet.

Varighed

I løbet af 2015.

C. Udvikling af støttfag

Målgruppe

EUD-Lærere, der planlægger og underviser i støttfag

Formål

I støttfagene skal eleverne også have mulighed for at udvikle sig o

Mål med indsatsen er:

Målet er, at flere elever får et større læringsudbytte.

Succeskriterium

Eleverne har fået vejledning til øget læsehastighed, øget læseudbytte, bedre læseteknik mm. således at eleven samlet set har fået et større læringsudbytte

Varighed

I løbet af 2015.

D. Opfølgning på SPS-screening

Målgruppe

Læsevejledere og lærere, der er tilknyttet gennemførelse af SPS-screening og samtaler

Formål

Formålet er, at de involverede bliver dygtiggjort til at kunne håndtere de nye tiltag, der kommer indenfor sps-screening og vejledning

Mål med indsatsen er:

De involverede skal blive kyndige i brug og afvikling af det nye screeningsværktøj, samt kunne vejlede elever, der har andre indlæringsvanskeligheder end ordblindhed.

Succeskriterium

De involverede personer har fået de instruktioner, der er nødvendige for at kunne opfylde målet.

Varighed

I løbet af 2015.

A. Fortsat vejledning og implementering af fagintegreret læse- og skriveundervisning

Målgruppe

Alle EUD- og AMU-lærere.

Formål

Formålet er at uddanne lærerne til at have fokus på de forhold, der har betydning for elevernes faglige udbytte i relation til læseforståelse, læsning og skrivning. Eleverne får herved mulighed for et større læringsudbytte og dermed øget motivation til at fortsætte i uddannelse.

Mål med indsatsen er:

- fortsat at inspirere underviserne vedrørende planlægning af undervisning og udarbejdelse af materiale i relation til læsning og skrivning.
- at sikre at nye lærere kommer på kurser om læseindsats og bliver opdaterede så langt som det øvrige lærerpersonale.

Tidsplan

Forår: Flere nyansatte og timelærere kommer på kursus.

Løbende: Skiftende lærere bliver adviseret af læsevejlederne.

Succeskriterium

De planlagte kurser er afholdt, og tidsplanen er overholdt.

En gruppe lærere har fået specifik vejledning af læsevejlederne.

Varighed:

1 år, dvs. gennemføres i 2015.

5. Evaluering

Nærværende læsehandlingsplan evalueres af uddannelseschef, læsevejledere og gruppekoordinatorer 1 gang årligt i begyndelsen af et nyt år. Evalueringen danner basis for en fremtidig læsehandlingsplan, der udformes inden udgangen af februar det indeværende år.